

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
MALALTIES INFECCIOSES

Coordinació: RUIZ GONZALEZ, AGUSTIN

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	MALALTIES INFECCIOSES			
Codi	100521			
Semestre d'impartició	PRIMER QUADRIMESTRE			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Medicina	5	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	11			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	3.4	1.6	6
	Nombre de grups	6	4	1
Coordinació	RUIZ GONZALEZ, AGUSTIN			
Departament/s	MEDICINA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català i castellà			
Distribució de crèdits	6 crèdits en forma de classe magistral i 5 crèdits en forma de seminaris			

MALALTIES INFECCIOSES 2022-23

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALSEDA GRAELLS, MIQUEL	miquel.alseda@udl.cat	2,6	
BELLES BELLES, ALBA	alba.belles@udl.cat	2,4	
BERNET SANCHEZ, ALBERT	albert.bernet@udl.cat	1,7	
FALGUERA SACREST, MIQUEL	miquel.falguera@udl.cat	5,89	
GARCIA GONZALEZ, MARIA MERCEDES	merce.garcia@udl.cat	1,8	
GODOY GARCIA, PEDRO	pere.godoy@udl.cat	2,5	
LOPEZ GONZALEZ, ERIC	eric.lopez@udl.cat	1,8	
PARDINA SOLANO, MARINA ASUNCION	asuncion.pardina@udl.cat	,1	
PRATS SANCHEZ, IVAN	ivan.prats@udl.cat	1,2	
RAMIREZ HIDALGO, MARIA FERNANDA	mariafernanda.ramirez@udl.cat	,4	
RIBAS FORTUNY, JUDIT	judit.ribas@udl.cat	1,55	

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
RUIZ GONZALEZ, AGUSTIN	agustin.ruiz@udl.cat	5,88	
SACRISTAN GARCIA, OSCAR	oscar.sacristan@udl.cat	4,98	

Informació complementària de l'assignatura

És una matèria del cinquè curs del Grau de Medicina que s'imparteix durant el primer quadrimestre.

La patologia infecciosa suposa una part molt important de la pràctica clínica habitual de qualsevol metge amb activitat assistencial, particularment la del metge de capçalera. En aquesta assignatura es vol proporcionar als alumnes un coneixement global de tots els aspectes implicats en aquesta vessant de la medicina, incloent-hi la clínica (síntomes, signes i altres tècniques de diagnòstic clínic), la microbiologia (coneixement dels microorganismes i les tècniques de diagnòstic microbiològic), el tractament (centrat en l'ús correcte dels antibiòtics i altres mesures terapèutiques complementàries) i finalment en la prevenció coneixent l'epidemiologia i la profilaxi). Per donar aquesta visió global, tots aquests aspectes s'han agrupat i s'han estructurat en temes integrats.

A través dels seminaris, els alumnes entendran l'interès de tots els coneixements teòrics estudiats. Es posarà en pràctica els coneixements clínics, les tècniques microbiològiques i l'ús dels antibiòtics; s'interrelacionaran les diferents matèries, i fins i tot s'interrelacionaran els diferents temes de l'assignatura i d'altres assignatures fetes prèviament amb l'objectiu de donar una visió global de la medicina, de la pràctica diària de la nostra professió.

Es facilitarà als estudiants material didàctic a fi de que puguin autoformar-se i integrar els coneixements aportats pels professors amb els coneixements existents en la literatura mèdica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Coneixements:

- Aprendre a reconèixer les manifestacions clíniques associades a les infeccions més habituals i de més importància clínica, pròpies de cada òrgan o de caràcter sistèmic. Ha de saber establir la importància relativa de les diverses malalties infeccioses i tenir un coneixement ampli de les formes clíniques més habituals, i unes nocions sobre aquelles formes clíniques més infreqüents. Igualment, ha de tenir la base necessària que li permeti sospitar que es troba davant d'una malaltia o una forma clínica més rara.
- Tenir present l'espectre etiològic corresponent a cada grup de patologies, tant referides a grups sindròmics com referides a malalties concretes, estructurat, si és possible, en famílies de microorganismes afins.
- Es necessari que conegui la diversitat de tècniques complementàries aplicables a cada patologia infecciosa, tant les de caràcter general com les específiques. Ha de saber quan i com s'han d'aplicar, com s'ha d'obtenir la mostra, quin és el temps de latència fins obtenir el resultat i quin és el rendiment esperable; en definitiva, les indicacions de cada una d'elles.
- Establir, un cop fet el diagnòstic clínic, el pronòstic, i prendre les mesures adequades a la gravetat del procés (tractament ambulatori, ingrés hospitalari, ingrés en una unitat de cures intensives) o al seu potencial contagiós (mesures d'aïllament si són necessàries).
- Tenir estructurat un esquema dels diversos grups d'antimicrobians, i el principals fàrmacs dins de cada grup

(limitant-se als essencials). I ha de saber seleccionar l'antibiòtic o la combinació precisa, en relació a l'espectre etiològic previst, a la gravetat del procés i als efectes secundaris dels fàrmacs.

2. Habilitats:

a) Habilitats intel·lectuals: L'alumne haurà de ser capaç d'aplicar, a casos clínics concrets representatius dels diversos processos infecciosos, els coneixements teòrics adquirits, i aplicar-los segons l'esquema d'actuació propi de la patologia infecciosa, el qual inclou els següents passos: 1/ diagnòstic sindròmic; 2/ diagnòstic etiològic (probable o definitiu); 3/ presa de decisions: exploracions diagnòstiques necessàries, selecció de la pauta de tractament i adopció d'altres mesures terapèutiques complementàries.

b) Habilitats manuals o pràctiques: L'alumne haurà de saber incloure, en una història clínica, els aspectes específics referits a la patologia infecciosa, com fonts de contagi, mecanismes de transmissió, situacions epidèmiques o endèmiques, símptomes clínics propis (exemple: anamnesi de les esgarrifances). Aprendre a reconèixer els signes físics fonamentals associats a les malalties infeccioses més comuns: exploració dels signes meningis i detecció d'una rigidesa de nuca, exploració i reconeixement dels signes físics associats a la pneumònia (matitat, buf tubàric, etc.), recerca de les lesions cutànies en una endocarditis o una meningitis, etc. Haurà de prendre consciència del valor de les mesures d'aïllament aplicables per a determinades patologies o determinats microorganismes, la importància del rentat de mans com a mesura preventiva, la desinfecció i la esterilització en aquelles situacions que ho requereixen, com a mètode de prevenció en la transmissió de les malalties contagioses. Finalment, haurà de conèixer, valorar la necessitat, i aplicar, si és possible, les exploracions complementàries pròpies de l'especialitat; punció lumbar, paracentesi, toracocentesi, prova de tuberculina, etc.

Competències

54) Vacunas

83) Enfermedades de transmisión sexual

98) Reconocer, diagnosticar y orientar el manejo de las principales patologías infecciosas en los distintos órganos y aparatos

129) Conocer las principales técnicas de diagnóstico microbiológico y parasitológico e interpretar los resultados

140) Fármacos analgésicos, antineoplásicos, antimicrobianos y antiinflamatorios

151) Saber cómo obtener y procesar una muestra biológica para su estudio mediante los diferentes procedimientos diagnósticos

152) Saber interpretar los resultados de las pruebas de diagnóstico del laboratorio

153) Manejar las técnicas de desinfección y esterilización

Continguts fonamentals de l'assignatura

PROGRAMA TEORIC

Tema 1: introducció: 5 hores.

Clínica: 1 hora: Diagnòstic clínic de les malalties infeccioses: història clínica, exploracions complementàries

Microbiologia: 2 hores: Visió general dels patògens, distribució en grans grups. Tipus de tècniques diagnòstiques, lectura de l'antibiograma.

Farmacologia: 1 hora: Antisèptics, desinfectants i presentació dels antibiòtics

Preventiva: 1 hora: Introducció a la prevenció i control de les malalties transmissibles

Tema 2: infeccions gastrointestinals: 6 hores

Clínica: 1 hora: Quadre clínic de la gastroenteritis, xoc hipovolèmic (deshidratació), quadre clínic de les infeccions abdominals focals

Microbiologia: 2 hores: Introducció a les tècniques per cultiu, el coprocultiu. Introducció a les tècniques de detecció d'antígens, la detecció de la toxina de *C. difficile*. Patògens intestinals: *Salmonella*, *Yersinia*, *Campylobacter*, virus, paràsits intestinals

Farmacologia: 1 hora: Antibiòtics inhibidors de la girasa: Quinolones

Preventiva: 1,5 hores: Epidemiologia i control de les principals toxo-infeccions alimentàries

Tractament i protocols: 0,5 hores: Sèrumteràpia i rehidratació, tractament de la gastroenteritis aguda, tractament de les infeccions focals abdominals

Tema 3: infeccions d'orina i xoc sèptic: 7 hores

Clínica: 1 hora: Quadre clínic de les cistitis, pielonefritis, prostatitis, infecció associada a la sonda, xoc sèptic. Tècniques diagnòstiques.

Microbiologia: 2 hores: Els cultius: urocultiu i hemocultiu. Els enterobacteris i els enterococ.

Farmacologia: 3 hores: Agents inhibidors de la formació de la paret bacteriana: beta-lactàmics. Antibiòtics que actuen inhibint la síntesi proteica ribosomal (1): aminoglicòsids

Tractament i protocols: 1 hora: Estudis radiològics. Protocol de tractament de la pielonefritis. Maneig del xoc sèptic.

Tema 4: infeccions del sistema nerviós central: 4.5 hores

Clínica: 1 hora: Descripció de la síndrome meningia i el seu diagnòstic diferencial. Estudi del LCR i altres proves complementàries d'utilitat.

Microbiologia: 2 hores: Meningococ, pneumococ, virus herpes, altres virus. Tècniques diagnòstiques; cultiu de LCR. La tècnica de PCR: PCR per herpes.

Preventiva: 1 hora: Epidemiologia i control de la malaltia meningocòccica

Tractament i protocols: 0.5 hora: Protocol de tractament de la meningitis.

Tema 5: infeccions respiratòries: 8.5 hores

Clínica: 1.5 hores: Les infeccions de vies respiratòries altes: infeccions bucals, sinusitis, otitis, amigdalitis. La covid-19. Les infeccions de les vies respiratòries baixes: bronquitis, pneumònia, empiema. Proves complementàries: Rx tòrax, pulsioximetria, el líquid pleural.

Microbiologia: 2 hores: Patògens: *Streptococcus pyogenes*, *Haemophilus influenzae*, *Moraxella catarrhalis*, pneumococ, els virus respiratoris, el virus influença, el coronavirus. Cultiu d'esput i altres mostres respiratòries. Les tècniques de detecció d'antígens: legionella i pneumococ. Detecció dels virus respiratoris.

Radiologia: 1 hora: La imatge radiològica en les infeccions del parènquima pulmonar (pneumònia i tuberculosi).

Tractament i protocols: 1 hora: Protocols de maneig de les diverses infeccions respiratòries. Escales de valoració de gravetat clínica en la pneumònia comunitària.

Farmacologia: 1 hora: Antibiòtics que actuen inhibint la síntesi proteica ribosomal (2): linezolid, macròlids, clindamicina i tetraciclins

Preventiva: 2 hores: Epidemiologia i control de les malalties infeccioses per via respiratòria. La grip. La legionel·losi.

Tema 6: la tuberculosi: 6 hores

Clínica: 1.5 hores. La tuberculosi pulmonar i d'altres localitzacions, els micobacteris atípics. Les tècniques diagnòstiques no microbiològiques: Rx tòrax, PPD, interferó gamma, ADA.

Microbiologia: 0.5 hores: Les tècniques de detecció dels micobacteris: tincions i cultius específics, PCR.

Preventiva: 2 hores: Epidemiologia i control de la tuberculosi. Estudi de contactes i prevenció de la tuberculosi.

Farmacologia: 1 hora: Antibiòtics dirigits contra micobacteris: antituberculosos i antileprosos

Tractament i protocols: 1 hora: Tractament de la tuberculosi.

Tema 7: Infeccions nosocomials: 3 hores

Clínica: 1 hora: Manifestacions clíniques de les diverses infeccions nosocomials. Gèrmens multiresistents. Tipus d'aïllaments hospitalaris. Profilaxi quirúrgica.

Microbiologia: 1 hora: Els mecanismes de resistència i els patògens multiresistents. *Pseudomonas aeruginosa*, *acinetobacter*, MRSA, concepte i significat de les BLEE.

Farmacologia: 1 hora: Agents inhibidors de la formació de la paret bacteriana i disruptors de paret: Fosfomicina i cicloserina. Glicopèptids: vancomicina i teicoplanina. Lipopèptids (Daptomicina). Polimixines (colistina)

Tema 8: La infecció en el pacient immunodeprimit: 10 hores

Clínica: 1 hora: Tipus d'immunodepressió i infeccions associades (VIH, transplantament, oncològics, hematològics i altres)

Microbiologia: 2 hores: El virus VIH, diagnòstic de laboratori del VIH i els estudi de càrrega viral. Els patògens oportunistes: *Nocardia*, *Pneumocystis jirovecii*. Els fongs

Farmacologia: 5 hores: Antifúngics: anfotericina B i nistatina; griseofulvina; antifúngics sintètics (flucitosina, terbinafina i azols). Micafungina. Agents antivirals: inhibidors de la replicació i/o transcripció del genoma viral; antivirals anti-virus DNA (aciclovir, ganciclovir i valganciclovir i. Foscarnet); antivirals anti-virus RNA (oseltamivir, rivavirina, palivizumab). Farmacologia de l'hepatitis B

Preventiva: 1 hora: Epidemiologia i prevenció del VIH/SIDA.

Tractament i protocols: 1 hora: Tractament de la infecció VIH i les infeccions en el pacient immunodeprimit.

Tema 9: Malalties tropicals: 5 hores.

Clínica: 2 hores: Patologia tropical en immigrants (infeccions més freqüents). Patologia tropical en viatgers (febre, diarrea, lesions cutànies)

Microbiologia: 1 hora: Descripció dels microorganismes propis dels països tropicals i les tècniques diagnòstiques microbiològiques.

Farmacologia: 1 hora: Antiparasitaris: Agents inhibidors de la síntesi de folats (metronidazol i fàrmacs relacionats). Tractament de la malària (derivats de l'artemisa i derivats); antihelmítics

Preventiva: 1 hora: Vacunes i consells per a la prevenció i control de malalties en el viatger internacional.

Tema 10: infeccions focals i malalties de transmissió sexual: 7 hores

Clínica: 3 hores: Infeccions focals: endocarditis, osteomielitis, artritis infecciosa, altres (2 hores). Malalties de transmissió sexual (1 hora)

Microbiologia: 1.5 hores: *S. aureus*, *S. agalactiae*, gonococs, sífilis, hepatitis, etc. Cultius i tincions. Serologia luètica. Serologia d'hepatitis

Prevenió: 1.5 hores: Epidemiologia i control de les infeccions de transmissió sexual i de les hepatitis.

Protocols i tractament: 1 hora: Tractament de les endocarditis. Tractament de la sífilis

Tema 11: Zoonosis i parassitosis: 2 hores.

Clínica: 1 hora: Les principals zoonosis: la brucel·losi, la febre botonosa, la malaltia de Lyme, la leptospirosi, helmintosis, ...

Microbiologia: 1 hora: - Les serologies. Identificació de paràsits. Descripció dels principals microorganismes responsables de les zoonosis

Tema 12: El pacient amb febre: 1 hora.

Clínica: 1 hora: Causes de febre sense focalitat: malalties infeccioses i no infeccioses. Protocol d'estudi.

PROGRAMA PRACTIC:

Seminaris:

1. Microbiologia: generalitats i tècniques diagnòstiques (Dra. García / Dr. Bernet)
2. Preventiva: malalties immunoprevenibles (Dr. Alsedà)
3. Clínic: malalt amb vòmits i diarrea
4. Preventiva: Investigació d'una toxoinfecció alimentaria amb el programa Epilinfo (Dr. Godoy)
5. Clínic: malalt amb síndrome miccional
6. Microbiologia: els bacils Gram-negatius (Dra. García / Dra Bellés)
7. Clínic: malalt amb febre, cefalea i vòmits
8. Microbiologia: patògens respiratoris (Dr. Bernet / Dra Bellés)
9. Clínic: malalt amb febre, tos i odinofàgia
10. Clínic: malalt amb febre, tos i dolor pleurític
11. Preventiva: investigació i control d'un brot de tuberculosi (Dr. Godoy)
12. Clínic: malalt amb febre, tos i pèrdua de pes
13. Clínic: malalt hospitalitzat amb febre
14. Microbiologia: patògens multiresistents i antibiogrames (Dr. Bernet / Dra. Bellés)
15. Clínic: malalt immunodeprimit amb febre
16. Preventiva: malalties transmissibles per via cutàneo-mucosa (Dr. Alsedà)
17. Farmacologia: casos pràctics (Dra. Ribes)
18. Clínic: malalt procedent d'un país tropical amb febre
19. Preventiva: Consells en els viatges internacionals. Supòsits pràctics (Dr. Alsedà)
20. Clínic: Malalt amb febre i buf cardíac
21. Microbiologia: parasitologia clínica (Dr. López / Dr. Prats)
22. Clínic: malalt amb febre sense focalitat
23. Microbiologia: serologia (Dr. López / Dr. Prats)

Eixos metodològics de l'assignatura

PROGRAMA TEORIC: 65 hores de classe magistral

Tema 1: Introducció: 5 hores. Coordinador: Dr. Falguera

Clínica: 1 hora: Dr. Falguera

Microbiologia: 2 hores: Dra. Garcia

Farmacologia: 1 hora. Dra. Ribas

Preventiva: 1 hora: Dr. Alsedà

Tema 2: Infeccions gastrointestinals: 6 hores. Coordinador: Dr. Ruiz

Clínica: 1 hora: Dr. Ruiz

Microbiologia: 2 hores: Dra. Garcia

Farmacologia: 1 hora. Dra. Ribas

Preventiva: 1,5 hores: Dr. Godoy

Tractament i protocols: 0,5 hores: Dr. Ruiz

Tema 3: infeccions d'orina i xoc sèptic: 7 hores. Coordinador: Dr. Ruiz

Clínica: 1 hora: Dr. Ruiz

Microbiologia: 2 hores: Dra. Garcia

Farmacologia: 3 hores. Dra. Ribas

Tractament i protocols: 1 hora: Dr. Ruiz

Tema 4: Infeccions del sistema nerviós central: 4.5 hores. Coordinador: Dr. Falguera

Clínica: 1 hora: Dr. Falguera

Microbiologia: 2 hores: Dr. Bernet (1 hora), Dra. Bellés (1 hora)

Preventiva: 1 hores: Dr. Godoy

Tractament: 0.5 hora: Dr. Falguera

Tema 5: Infeccions respiratòries: 8.5 hores. Coordinador Dr. Falguera

Clínica: 1 hora: Dr. Falguera

Radiologia: 1 hora: Dra. Pardina

Microbiologia: 2 hores: Dra. Belles (1 hora), Dr. Bernet (1 hora)

Farmacologia: 1 hora. Dra. Ribas

Tractament i protocols: 1 hora: Dr. Falguera

Preventiva: 2 hores: Dr. Alsedà (1 hora) i Dr. Godoy (1 hora)

Tema 6: La tuberculosi: 6 hores: Coordinador: Dr. Falguera

Clínica: 1.5 hores: Dr. Falguera

Microbiologia: 0.5 hores: Dr. Bernet

Farmacologia: 1 hora. Dra. Ribas

Preventiva: 2 hores: Dr. Godoy

Tractament i protocols: 1 hora: Dr. Falguera

Tema 7: Infeccions nosocomials: 3 hores. Coordinador: Dra. Ramírez

Clínica: 1 hora: Dra Ramírez

Microbiologia: 1 hora: Dra. Garcia

Farmacologia: 1 hora. Dra. Ribas

Tema 8: Infecció en el malalt immunodeprimit: 10 hores. Coordinador: Dra Ramírez

Clínica: 1 hora: Dra. Ramírez

Microbiologia: 2 hores: Dr. Bernet (1 hora), Dra. Bellés (1 hora)

Farmacologia: 5 hores. Dra. Ribas

Preventiva: 1 hora: Dr. Godoy

Tractament i protocols: 1 hora: Dra. Ramírez

Tema 9: Malalties tropicals: 5 hores. Coordinador: Dra. Ramírez

Clínica: 2 hores: Dra. Ramírez

Microbiologia: 1 hora: Dr.a Bellés

Farmacologia: 1 hora. Dra. Ribas

Preventiva: 1 hora: Dr. Godoy

Tema 10: Infeccions focals i malalties de transmissió sexual: 7 hores. Coordinador: Dr. Ruiz

Clínica: 3 hores: Dr. Ruiz: infeccions focals 1 hora i malalties de transmissió sexual 1 hora

Microbiologia: 1.5 hores: Dr. Bernet

Prevenició: 1.5 hores: Dr. Godoy

Protocols i tractament: 1 hora. Dr. Ruiz.

Tema 11: Zoonosis i parassitosis: 2 hores. Coordinador: Dr. Falguera

Clínica: 1 hora: Dr. Falguera

Microbiologia: 1 hora: Dra Bellés

Tema 12: El pacient amb febre: 1 hora. Coordinador: Dr. Ruiz

Clínica: 1 hora: Dr. Ruiz.

PROGRAMA PRACTIC 46 hores de programa pràctic:

Es distribuirà en seminaris de 2 hores de durada.

Els alumnes es repartiran en grups, tutoritzats per un professor de l'especialitat corresponent

Hi haurà 6 grups per als seminaris tutoritzats per clínics (Drs Falguera, Ruiz i Sacristán) i microbiòlegs (Drs Garcia, Bernet, Bellés, Prats i López); 4 grups per als seminaris tutoritzats de preventiva (Drs Godoy i Alsedà) i 3 pel de farmacologia (Dra. Ribes).

Els seminaris consistiran en el comentari de casos clínics conjuntament entre tots els alumnes que haurien de participar activament en la resolució del cas

Sistema d'avaluació

1) La teoria a través de dos exàmens test de 50 preguntes cada un (novembre i gener) i correspondrà a la nota teòrica final. L'alumne disposarà de 70 minuts per completar-lo. Cada pregunta tindrà 5 possibles respostes assignant-se 1 punt a les respostes correctes i restant-se 0.33 punts a les incorrectes. Els dos parcials faran promig i suposaran el 60% de la nota final. En conjunt, serà necessari un mínim de 50/100, o sigui, promig d'aprovat, per poder aprovar l'assignatura.

2) La pràctica es valorarà a través d'avaluació continuada. La mera presència als seminaris no es puntuarà si no que es valorarà la participació personal, circumstància que es completarà amb la realització d'un petit qüestionari al final de cada seminari (tipus test o cas clínic). En conjunt, es farà promig de tots els seminaris i serà necessari un mínim de 50/100, o sigui, promig d'aprovat, per poder aprovar l'assignatura. Suposarà el 40% de la nota final.

La qualificació final vindrà donada per la suma de les dues avaluacions. La no superació de la part teòrica, promig dels parcials, comportarà la necessitat de fer l'examen final de juny de tota la matèria. Per aquells als quals els sigui impossible (de forma justificada) assistir a la part pràctica de l'assignatura se'ls efectuarà un examen pràctic, en forma de 10 casos clínics que contemplin els diferents vessants que configuren l'assignatura. Les circumstàncies epidemiològiques poden fer modificar el sistema d'avaluació, particularment si els exàmens no es poden fer de forma presencial.

Bibliografia i recursos d'informació

S'adjuntarà bibliografia específica per treballar en cada seminari.

Llibres de text:

- Ferreras-Rozman. Medicina Interna, 17ª edició. Editorial Mosby-Doyma Libros. Barcelona 2012.
- Harrison's. Principles of Internal Medicine, 18ª edició. Editorial McGraw-Hill Book Company. New York 2011 (o la seva versió "on-line")
- Mandell, Douglas and Bennett. Principles and Practice of Infectious Diseases, 6ª edició. Editorial Churchill Livingstone. 2005.
- www.UpToDate.com. Pàgina web amb actualització de tota la patologia. Disponible a través de qualsevol ordinador de l'Hospital Arnau de Vianova.

Revistes o publicacions periòdiques:

- New England Journal of Medicine. Editorial Massachusetts Medical Society. Publicació setmanal on són particularment d'utilitat les seccions: "review articles", "case records" i "clinical problem-solving".
- Enfermedades Infecciosas y Microbiología Clínica. Editorial Doyma. Barcelona. Publicació mensual on destaquen les seccions: "revisiones", "diagnóstico a primera vista" i "formación médica continuada" o determinades monografies que tracten un tema concret d'especial interès.

Guies i protocols:

- Protocolos Clínicos de la Sociedad Española de Enfermedades Infecciosas y Microbiología Clínica (SEIMC). www.seimc.org.
- Guidelines of the Infectious Diseases Society of America. Entre aquestes guies destaquen pel seu interès les corresponents a la pneumònia comunitària, la pielonefritis, la meningitis i la encefalitis.
- Guía multidisciplinar para el manejo de la neumonía adquirida en la comunidad. Medicina Clínica 2013; 140:223.e1-223.e19.
- González-Martín J et al. Documento de consenso sobre diagnóstico, tratamiento y prevención de la tuberculosis. Enferm Infecc Microbiol Clin 2010; 28:297:e1-e20. Articles d'interès:
- Baquero-Artigao F et al. La otitis media aguda en la era de la vacunación. Enf Infecc Microbiol Clin 2008; 26 (8): 505-9 - Isla A, et al. Utilización de antimicrobianos en las infecciones odontogénicas en niños y adolescentes: análisis farmacocinético/farmacodinámico (PK/PD). Enf Infecc Microbiol Clin 2008; 26:621-8.
- Codina MG, de Cueto M, Vicente D, et al. Diagnóstico microbiológico de las infecciones del sistema nervioso central. Enf Infecc Microbiol Clin 2011; 29 (2):127-134.
- Hooton TM. Uncomplicated urinary tract. N Engl J Med 2012; 366:1028-37.

- Ryan ET et al. Illness after International travel. N Engl J Med 2002; 347:505-16. - Wessels MR. Streptococcal pharyngitis. N Engl J Med 2011; 364:648-55.
- Van de Beek D et al. Community-acquired meningitis in adults. N Engl J Med 2006; 354:44-53.
- Ribera E, et al. Características de los fármacos antirretrovirales. Enferm Infecc Microbiol Clin 2011; 29:362-91.

Bibliografía específica de Farmacología:

- Farmacología. Rang, H.P. et al. (8ª edición), Elsevier España S.A., 2016
- Farmacología humana. Florez J. et al. (6ª ed.), Elsevier Masson, 2013 - Annual Review of Pharmacology and Toxicology (<http://arjournals.annualreviews.org/loi/pharmtox>)
- Trends in Pharmacological Sciences (TIPS), Cell press (<http://www.cell.com/trends/pharmacological-sciences/home>)
- Agencia Española del Medicamento, Ministerio de Sanidad (<https://www.aemps.gob.es/>) - Agència Europea del Medicament (<http://www.ema.europa.eu/ema/>)
- U.S. Food and Drug Administration (<http://www.fda.gov/default.htm>) - Vademecum online (<http://www.vademecum.es/>)